

Recente publikaties 1991

Hieronder wordt een overzicht gegeven van publikaties die in 1991 verschenen zijn. Het doel van dit overzicht is de aandacht te vestigen op publikaties die gemakkelijk aan de aandacht kunnen ontsnappen, bijvoorbeeld doordat ze opgenomen zijn in een regionaal tijdschrift met een beperkte oplage, terwijl ze toch voor een bredere kring van lezers interessant kunnen zijn. Het overzicht blijft beperkt tot Nederlandse studies aan in het wild levende vogels die van meer dan regionaal belang worden geacht. Artikelen in voor ieder gemakkelijk toegankelijke tijdschriften als *Ardea*, *Dutch Birding*, *Het Vogeljaar* en *Vogels* zijn niet opgenomen. Het niet opnemen van een publikatie betekent niet dat aan deze publikatie weinig waarde wordt gehecht. Vanwege ruimtegebrek in *Limosa* is het niet mogelijk om iedere interessante publikatie op te nemen. Bovendien zullen niet alle voor opname geschikte publikaties bekend geweest zijn bij de samensteller van dit overzicht. Het onderhavige overzicht is afgesloten op 1 maart 1992.

Men wordt verzocht om eventueel geschikte publikaties (tijdschriften, rapporten, overdrukken) te sturen naar het coördinatie-adres: SOVON (bibliotheek), Rijksstraatweg 178, 6573 DG, Beek-Ubbergen. Dit kan uiteraard geen garantie inhouden voor opname in het volgende overzicht.

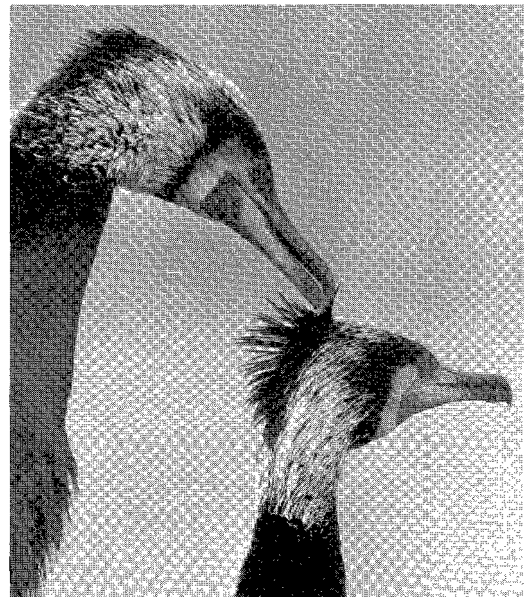
Gedrag, biometrie, broeden en voedsel

- BEEKMAN J. H. 1991. Laying date and clutch size in relation to body weight in the Mute Swan *Cygnus olor*. In SEARS J. & BACON P. J. (eds.). Proc. Third IWRB Intern. Swan Symp., Oxford, 1989, p. 279-287. Wildfowl (Suppl. 1).
- BEEKMAN J. H., VAN EERDEN M. R. & DIRKSEN S. 1991. Bewick's Swan *Cygnus columbianus bewickii* utilizing the changing resource of *Potamogeton pectinatus* during autumn in the Netherlands. In SEARS J. & BACON P. J. (eds.). Proc. Third IWRB Intern. Swan Symp., Oxford, 1989, p. 238-248. Wildfowl (Suppl. 1).
- VAN BEUSEKOM R. F. J. 1991. Broedende Sijzen (*Carduelis spinus*) in het Gooi in 1988, voedsel, gedrag en inventarisatieperikelen. Graspieper 11: 13-18.
- BIJLSMA R. G. 1991. Terreingebruik door Wespdivieven *Pernis apivorus*. Drentse Vogels 4: 27-31. – Ruim 200 waarneemuren aan individueel herkenbare Drentse Wespdivieven (zes paren) in juli-augustus 1990 leverden de zekerheid op dat vlindervluchten niet indicatief zijn voor de nestplaats maar mogelijk wel gunstige foerageergebieden afbakenen. Activiteitsgebieden van vier mannetjes varieerden van 1150-1575 ha en vertoonden veel onderlinge overlap.
- VAN DIJK K. & VAN EERDEN M. R. 1991. Biometrics and timing of primary moult of non-breeding Mute Swans *Cygnus olor* at Lake IJsselmeer, the Netherlands. In SEARS J. & BACON P. J. (eds.). Proc. Third IWRB Intern. Swan Symp., Oxford, 1989, p. 296-303. Wildfowl (Suppl. 1).
- VAN EERDEN M. R., ZIJLSTRA M. & MUNSTERMAN M. 1991. Factors determining breeding success in Cormorants *Phalacrocorax carbo sinensis*. In VAN EERDEN M. R. & ZIJLSTRA M. (eds). Proceedings workshop 1989 on Cormorants *Phalacrocorax carbo*, p. 67-73. Rijkswaterstaat Directorate Flevoland, Lelystad.
- ENS B. J. 1991. Guarding your mate and losing the egg: an Oystercatcher's dilemma. Wader Study Group Bull. 61 (suppl.): 69-70.
- HULSCHER J. B. & ENS B. J. 1991. Somatic modifications of feeding system structures due to feeding on different foods with emphasis on changes in bill shape in Oystercatchers. Acta XX Congress. Intern. Ornithol.: 889-896.
- LAMMERTINK M. 1991. Gedrag van de Zwarte Spechten in het Noordhollands Duinreservaat. Graspieper 11: 107-120.
- DE LEEUW J. 1991. Predatie van driehoeksmosselen door watervogels. (Rapport 1991-18) Rijkswaterstaat Directie Flevoland, Lelystad. – Predatiemogelijkheden van duikeenden en Meerkoeten en resultaten van experimenteel onderzoek sinds 1987 aan driehoeksmossel etende Kuifeenden.
- DE LEEUW J. & BEEKMAN J. H. 1991. Growth and biometry of Mute Swan cygnets *Cygnus olor* in Groningen, The Netherlands. In SEARS J. & BACON P. J. (eds.). Proc. Third IWRB Intern. Swan Symp., Oxford, 1989, p. 288-295. Wildfowl (Suppl. 1).
- VAN MANEN W. 1991. Het voedsel van de Klapekster *Lanius excubitor* in Boswachterij Hooghalen. Drentse Vogels 4: 9-12. – Analyse van braakballen in drie territoria, winter 1988/89.
- MARTEIJN E. C. L. & DIRKSEN S. 1991. Cormorants *Phalacrocorax carbo sinensis* feeding in shallow eutrophic freshwater lakes in The Netherlands in the non-breeding period: prey choice and fish consumption. In: VAN EERDEN M. R. & ZIJLSTRA M. (eds). Proceedings workshop 1989 on Cormorants *Phalacrocorax carbo*, p. 135-155. Rijkswaterstaat Directorate Flevoland, Lelystad. – In dezelfde bundel voorts vier andere artikelen van diverse auteurs over voedselaspecten Aalscholver.
- MARTEIJN E. C. L. & NOORDHUIS R. 1991. Het voedsel van Aalscholvers in Midden- en Zuid-Limburg. Limburgse Vogels 2: 59-69.
- MEININGER P. L., BERREVOETS C. M., SCHEKKERMAN H., STRUCKER R. C. W. & WOLF P. A. 1991. Voedsel en fourageergebieden van broedende Zwartkopmeeuwen *Larus melanocephalus* in Zuidwest-Nederland. Sula 5: 138-145.
- VAN NOORDWIJK A. J. 1991. Genotype-environment interaction for body size in the Great Tit *Parus major*.

- Acta XX Congress. Intern. Ornithol.: 2462-2468.
- OFFRINGA H. 1991. Verspreiding en voedselécologie van de Zwarte Zeeëend (*Melanitta nigra*) in Nederland. (Rapport) LU Wageningen/NIOZ Texel.
- OFFRINGA H. 1991. Baltende Zwarte Zeeëenden *Melanitta nigra* voor de Nederlandse kust. Sula 5: 57-58.
- PIERSMA T., DRENT R. & WIERSMA P. 1991. Temperate versus tropical wintering in the world's northernmost breeder, the Knot: metabolic scope and resource levels restrict subspecific options. Acta XX Congress. Intern. Ornithol.: 761-772.
- PIERSMA T., TULP I., VERKUIL Y., WIERSMA P., GUDMUNDSSON G. A. & LINDSTRÖM Å. 1991. Arctic sounds on temperate shores: the occurrence of song and ground display in Knots *Calidris canutus* at spring staging sites. Ornis Scandinavica 22: 404-407.
- REIJNEN R. & FOPPEN R. 1991. Effects of road traffic on the breeding site-tenacity of male Willow Warblers (*Phylloscopus trochilus*). Journal für Ornithologie 132: 291-295.
- SWENNEN C. 1991. Fledgling production of Eiders *Somateria mollissima* in The Netherlands. Journal für Ornithologie. 132: 427-437.
- VAN DEN TEMPEL R. 1991. Verbetering van de voedselsituatie voor Lepelaars op Texel. (Werkdocument 2) Vogelbescherming, Zeist.
- TRAMPER J. 1991. Broedgevallen van Torenvalken in nestkasten op Walcheren in de jaren 1981 t/m 1990. Zwelmpje 6 (2): 2-7. - Bezetting, uitvliegsucces, ringmeldingen enz.
- VENEMA P. 1991. Gedragsaspecten rond de slaaptrek van Merels *Turdus merula* in Peize. Drentse Vogels 4: 42-44.
- VISSER G. H. & BEINTEMA A. J. 1991. Reproductive characteristics of meadow birds and other European waders. Wader Study Group Bull. 61 (suppl.): 6-11.
- WINTERMANS G. J. M. 1991. De uitstralings-effecten van militaire geluidsproductie in de Marnewaard op het gedrag en de ecologie van wadvogels. (RIN-rapport 91/3) Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Texel.
- BOUDEWIJN T. J. & DIRKSEN S. 1991. Monitoring van biologische effecten van verontreiniging: Aalscholvers in de Dordtse Biesbosch en op de Ventjagersplaten in 1991. (Rapport) Bureau Waardenburg, Culemborg.
- CAMPHUYSEN C. J. 1991. Vergelijkend onderzoek naar voor vogelsterfte verantwoordelijke typen olie in de zuidelijke Noordzee: resultaten voorjaar 1990. Sula 5: 26-29.
- CAMPHUYSEN C. J. & VAN FRANEKER J. A. (eds.) 1991. Oil pollution, Beached Bird Surveys and Policy: towards a more effective approach to an old problem. Sula 5 (special issue). - Proceedings van een internationale workshop in april 1991 in Rijswijk over effecten, registratie en aanpak van olieproblemen.
- ESSELINK H. & BEEKMAN J. H. 1991. Between year variation and causes of mortality in the non-breeding population of the Mute Swan *Cygnus olor* in the Netherlands, with special reference to hunting. In SEARS J. & BACON P. J. (eds.). Proc. Third IWRB Intern. Swan Symp., Oxford, 1989, p. 120-124. Wildfowl (Suppl. 1).
- EVERAARTS J. M., DE BUCK A., HILLEBRAND M. TH. J. & BOON J. P. 1991. Residues of chlorinated biphenyl congeners and pesticides in brain and liver of the Oystercatcher (*Haematopus ostralegus*) in relation to age, sex and biotransformation capacity. Sci. Total Environ. 100: 483-499.
- VAN DER GAAG M. A., VAN DEN BERG M., BROUWER A., DIRKSEN S., BOUDEWIJN T. J. & VAN URK G. 1991. Impaired breeding success of some Cormorant populations in the Netherlands: the net tightens around compounds with a dioxin-like effect. In DE WIT J. A. W., VAN DER GAAG M. A., VAN DER GUCHTE C., VAN LEEUWEN C. J. & KOEMAN J. H. (eds.). The effect of micropollutants on components of the Rhine ecosystem. (Publ. project "Ecological rehabilitation of the River Rhine" 35: 71-77.).

Sterfte en schadelijke stoffen

- VAN DEN BERG M., CRAANE B. L. H. J., VAN MOURIK S. & BROUWER A. 1991. The possible impact of chlorinated dioxins (PCDDs), dibenzofurans (PCDFs) and biphenyls (PCBs) on the reproduction of the Cormorant: an ecotoxicological approach. In VAN EERDEN M. R. & ZIJLSTRA M. (eds). Proceedings workshop 1989 on Cormorants *Phalacrocorax carbo*, p. 218-230. Rijkswaterstaat Directorate Flevoland, Lelystad. - In dezelfde bundel tevens artikel van Dirksen *et al.* over broedsucces en contaminatie visgronden.
- BILLSMA R. G. 1991. Replacement of mates in a persecuted population of Goshawks *Accipiter gentilis*. Birds of Prey Bulletin No 4: 155-158. - Systematische menselijke vervolging zorgde ervoor dat vervanging van partner tijdens (begin van) broedtijd in 12 van 97 territoria plaatsvond (11 x vrouwtje, 1 x beide vogels). Nieuwe vrouwtjes gingen in 10 van 12 gevallen verder met bebroeding van eieren van voorgangster.

Aalscholvers, april 1987, Naardermeer (Hans Gebuis). Cormorants *Phalacrocorax carbo*.

- GEELHOED S. 1991. Massale stranding van Zeekoeten in november 1990. *Fitis* 27: 20-24.
- GLAS J. 1991. Veel raamslachtoffers onder IJsvogels. *Grauwe Gors* 19(4): 10-13.
- GRAVELAND J. 1991. Onderzoek naar relatie tussen verzuring en kalkgebrek bij mezen. *Nieuwsbr. SOVON Werkgr. Nestkasten* 9(1): 17-23.
- GRONERT A. 1991. Uitzichtloze situatie voor Eiders op Hondsbossche Zeewering. *Windbreker* nr. 39: 2-4. – Gestrand groep van meer dan 1000 Eiders door darmziekte en voedselgebrek ten dode opgeschreven?. Zie ook *Windbreker* nr. 38: 4-5 en 43: 9-10.
- LAMBECK R. H. D., NIEUWENHUIZE J. & VAN LIERE J. M. 1991. Polychlorinated biphenyls in Oystercatchers (*Haematopus ostralegus*) from the Oosterschelde (Dutch Delta area) and the Western Wadden Sea, that died from starvation during severe winter weather. *Environ. Pollut.* 71: 1-16.
- MUSTERS C. J. M., VAN ZUYLEN G. J. C. & TER KEURS W. J. 1991. Vogels en windmolens bij de Kreekraksluizen. (Rapport) Milieubiologie, Leiden.
- VELDKAMP R. 1991. Eischaaldiktes van Aalscholvers (*Phalacrocorax carbo sinensis*) van Wanneperveen in 1989. *Noordwesthoek* 18(3): 9-17.
- MEININGER P. L. 1991. Effecten van de Oosterscheldewerken op de functie van het Deltagebied voor kustbroedvogels (1979-1990). (Nota GWAO 91.084) Rijkswaterstaat Dienst Getijdewateren, Middelburg.
- MEIRE P. M. 1991. Effects of a substantial reduction in intertidal area on numbers and densities of waders. *Acta XX Congress. Intern. Ornithol.*: 2219-2227.
- VAN OOSTENBRUGGE R. 1991. Ganzenbeleid voor de jaren negentig. *De Levende Natuur* 92: 89-91. – Bespreking van de nota "Ruimte voor de ganzen" (zie ook *De Levende Natuur* 92: 92-93).
- OSIECK E. R. 1991. Prevention of Cormorant damage at the Lelystad fish farm. In VAN EERDEN M. R. & ZIJLSTRA M. (eds). *Proceedings workshop 1989 on Cormorants Phalacrocorax carbo*, p. 205-211. Rijkswaterstaat Directorate Flevoland, Lelystad.
- OSIECK E. R. (red.) 1991. Landelijke nieuwsbrief Kerkuil 1. (Speciale uitgave) *Vogelbescherming Nieuwsbulletin* 4(3): 1-12. – Documentatie per provincie van populatie-ontwikkeling en maatregelen ter bescherming van Kerkuilen. In 1990 voor het eerst sinds decennia meer dan 1000 paren.
- TERLOUW R. J. S. 1991. Weidevogelonderzoek voor de evaluatie van het beheersplan Westbroek c.a. (Rapport 40) Directie Beheer Landbouwgronden, Utrecht.
- TERLOUW R. J. S. 1991. Weidevogelonderzoek voor de evaluatie van het beheersplan Nieuwkoop. (Rapport 41) Directie Beheer Landbouwgronden, Utrecht.
- TEUNISSEN W. A. 1991. De uitstralingseffecten van geluidsproductie van de militaire 25 mm schietbaan in de Marnewaard op plaatskeuze en gedrag van watervogels in het Lauwersmeergebied binnendijks. (Rapport 91/4) Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Arnhem.
- TIJSEN W. 1991. Weidevogelbescherming 1991. *Meerkoet* 1991(1): 22-28.
- TRAMPER J. 1991. Ekster-vervolgning meetbaar? *Zwelpmpje* 6(3): 11-12.
- WISSE W. 1991. Weidevogelonderzoek ten behoeve van de evaluatie van de relatienotagebieden in Zeeland. (Rapport 36) Directie Beheer Landbouwgronden, Utrecht.
- ZANDSTRA H. 1991. Nieuwsbrief Kerkuilen Werkgroep Zeeland. (Rapport) Consulentenschap Natuur, Bos, Landschap en Fauna, Goes.

(wordt vervolgd)